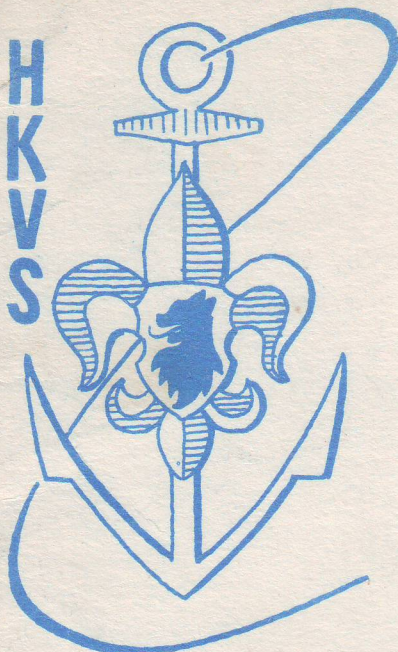

H
K
V
S

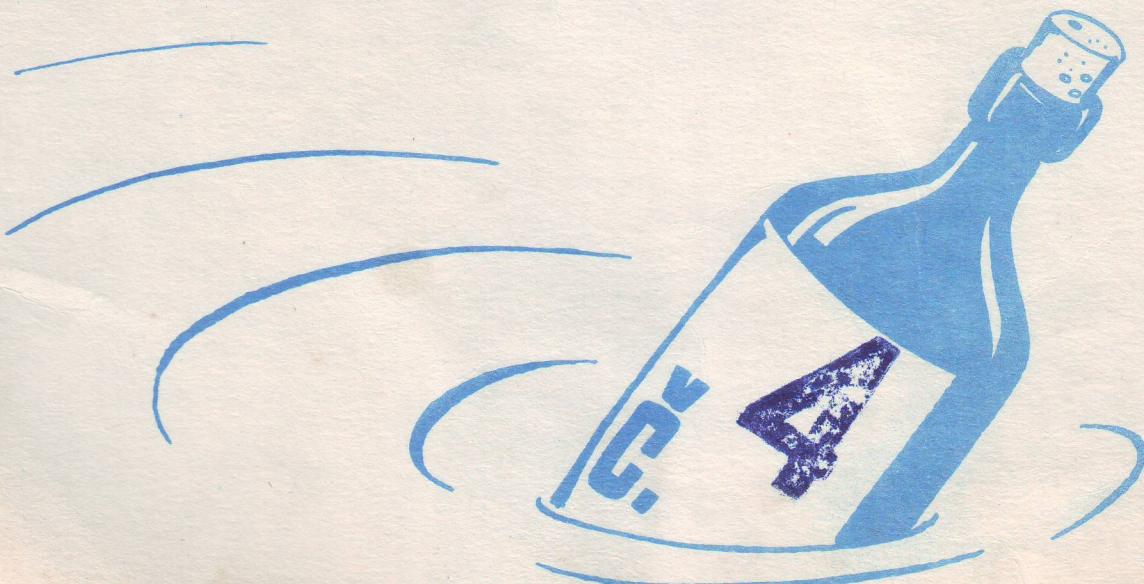
ČESKOSLOVENSKÝ
JUNÁK

HLAVNÍ KAPITÁNÁT
VODNÍCH SKAUTŮ

informační oběžník vodních skautů

• • • • •

KAPITÁNSKÁ
POŠTA

KF č. 4/70

br. Josef Heřmánek-Medvěd, člen HKVS a br. ing. Zdeněk Hájek-Jack, člen HKVS
III. sraz kapitánů a kapitánek ve Světlé nad Sázavou

Po více než jednom roce se stalo malebné městečko českomoravské vysočiny Světlá nad Sázavou opět starostlivým a pečlivým hostitelem 87 činovníků a činovnic vodního skautingu.

Z popudu Hlavního kapitanátu vodních skautů se zde uskutečnil již III. sraz kapitánů a kapitánek, příp. přístavných přístavů a oddílů vodních skautů a skautek.

III. sraz kapitánů a kapitánek se konal v krásném prostředí zámku ve Světlé nad Sázavou ve dnech 17. až 19. dubna 1970 a měl vyloženě pracovní charakter a ráz. Pracovního jednání se zúčastnilo celkem 59 kapitánů nebo přístavných chlapeckých oddílů a 18 kapitánek nebo přístavných dívčích oddílů. Z tohoto celkového počtu účastníků bylo přítomno 9 činovníků Hlavního kapitanátu vodních skautů a 7-členná družina 92. oddílu vodních skautek z Plzně.

Program pátečního večera byl vyplněn volnou besedou a zpěvem, které se zúčastnili bratři a sestry v rámci svých možností a postupných dojezdů do místa konání III. srazu kapitánů a kapitánek. V rámci této volné besedy nastínil bratr Josef Štok, hlavní kapitán HKVS, pracovní program srazu a uskutečnila se volba a ustavení odborných pracovních komisí. Na základě rozhodnutí přítomných kapitánů a kapitánek byly ustaveny následující odborné pracovní komise - skupiny:

lodní komise

komise vlčat a žabiček

komise roverů

komise dívčího vodního skautingu.

Na závěr volné besedy se v pátek večer uskutečnily volby krajských kapitánů vodních skautů ve skupinkách podle jednotlivých krajů. Nově zvolení krajské kapitány se pak ještě v pozdním večeru zúčastnili instruktážní a pracovní porady se členy hlavního kapitanátu vodních skautů, kterou vedl a řídil bratr hlavní kapitán Josef Štok.

Slavnostní zahájení III. srazu kapitánů a kapitánek, případně přístavných přístavů a oddílů vodních skautů a skautek se uskutečnil v sobotu dne 18. dubna 1970 v 8,00 hodin.

V úvodní části slavnostního zahájení předal bratr hlavní kapitán Josef Štok upomínkové knižní odměny kapitánům oddílů vodních skautů, které se probíjaly do krajských kol "Svojsíkova závodu" ve svých krajích. Dále předal bratr Štok kapitánce sestře Evě Mladějovské a družině 92. oddílu vodních skautek z Plzně upomínkovou knižní odměnu a věcný dar - stavebnici modelu rybářské lodi a můč na odbíjenou za vítězství v krajském kole "Svojsíkova závodu" v Západočeském kraji a za čestné umístění na 8. místě v ústředním - celostátním kole "Svojsíkova závodu" v Praze.

Po úvodní části slavnostního zahájení se ujal slova bratr Josef Štok, hlavní kapitán HKVS. Ve svém obsáhlém referátu zhodnotil činnost oddílů vodních skautů a skautek v uplynulém kalendářním roce, zhodnotil průběh III. lesní školy vodních skautů a skautek ve Světlé nad Sázavou a vlastní práci a činnost Hlavního kapitanátu vodních skautů a skautek. V závěru svého referátu poděkoval br. Štok všem přítomným skautským činovníkům za dosavadní obětavou práci pro rozvoj skautského hnutí a za šíření skvělé skautské idee v řadách naší mládeže.

Poté pozdravil přítomné kapitány a kapitánky bratr Jiří Navrátil jménem Ústřední rady Českého junáka a jménem obou náčelnictev Českého junáka. Omluvil bratra náčelníka chlapeckého kmene dr. Rudolfa Plajnera a předal všem účastníkům jeho srdečný a upřímný pozdrav. Zástupce ÚRJ a obou náčelnictev bratr Jiří Navrátil pak přednesl podrobnou situativní zprávu o stavu a nynější situaci v našem junáckém hnutí. Bratr Navrátil vyzval všechny přítomné skautské činovníky k další obětavé a cílevědomé práci s dětmi a mládeží v našich oddílech vodního skautingu.

Oba přední činovníci našeho Českého junáka ve svých vystoupeních kladli velký důraz především na mravní a ideovou výchovu nejvlastnějším smyslu junáckého slibu a junáckého zákona.

Po kratičké přestávce pokračoval dopolední program následujícími koreferáty - přednáškami:

- bratr Jiří Schulz-Arakán: Organizace a organizační členění Českého junáka
- bratr Vlasta Znamenáček: Krojování vodních skautů a skautek
- bratr Josef Heřmánek: Výchovné problémy vlčat a světlušek-žabiček
- bratr Ladislav Ritt: Programová náplň oddílových a družinových schůzek vodních skautů a skautek.

Po obědě a polední přestávce pokračoval odpolední program následujícími koreferáty - přednáškami:

- bratr MUDr. Jiří Zámečník: Soutěže a bodování v oddíle vodních skautů a skautek
- bratr ing. Zdeněk Hájek: Programová náplň stálých skautských táborů a táborové stavby / vzdání táborových staveb

Po kratičké odpolední přestávce pokračovalo jednání v odborných pracovních komisích. Sobotní večer strávili účastníci III. srazu kapitánů a kapitánek v družné zábavě v rytířském sále zámeckého objektu. Besedovalo se, diskutovalo se, hrály se různé skautské hry a nechyběl ani zpěv skautských a vodáckých písní. Prostředí bylo tak krásné, atmosféra tak skautsky báječná, že nikdo necítil celodenní únavu a nikomu se nechtělo jít spát. Zpívalo se opravdu dobře a dlouho do hluboké noci.

V nedělním dopoledním programu vystoupili následující bratři se svými koreferáty - předříškami:

br. ing. Zdeněk Hájek: Programová náplň putovních skautských táborů a připomínky k námořnímu jachtingu

br. Ladislav Ritt: Náplň a organizace 1 - 2denních výletů skautských oddílů a družin

Po těchto referátech - přednáškách přednesli bratři Znamenáček, Heřmánek, Ritt, Štok závěry z jednání jednotlivých odborných pracovních komisí. Tyto závěry jsou zveřejněny v této Kapitánské poště v další části zpráv z III. srazu kapitánů a kapitánek.

Na závěr dvou denního pracovního jednání se ujal opět slova bratr hlavní kapitán Josef Štok. Ve svém závěrečném slově zhodnotil výsledky jednání III. srazu kapitánů a kapitánek, případně přístavných přístavů a oddílů vodních skautů a skautek. Kladně hodnotil opravdu bratrské a sesterské prostředí, které všichni účastníci vytvořili. Poděkoval za pozornost, s jakou všichni přítomní sledovali přednesené přednášky a referáty, za pracovitost a iniciativu, s jakou se všichni kapitáni a kapitánky zúčastňovali diskuse a jednání v odborných pracovních komisích.

Ve svém krásném a hluboce citově laděném projevu zdůraznil nutnost další mravní a skautské ideové výchovy naší mládeže, vyzval všechny přítomné vůdce oddílů k zajištění co největšího počtu posluchačů - účastníků IV. lesní školy vodních skautů nebo některé jiné další lesní školy. Požádal kapitány a kapitánky o soustavnou výchovu vybraných posluchačů pro tuto lesní školu vodních skautů. Úspěch naší další skautské činnosti je právě v absolventech lesních škol. Jsou zárukou naší další životnosti, pokračoval bratr Štok.

Všem kapitánům a kapitánkám, kteří ještě nesložili vůdcovskou zkoušku a kapitánskou zkoušku, uložil povinnost urychleného složení těchto obou velice důležitých a potřebných zkoušek. Vyzval i další skautské činovníky, zejména mladší chlapce a dívky k přípravě pro vůdcovské a kapitánské zkoušky a po pečlivé přípravě ke složení vlastních vůdcovských nebo čekatelských zkoušek.

Po kratičké odpolední přestávce pokračovalo jednání v odborných pracovních komisích. Sobotní večer strávili účastníci III. srazu kapitánů a kapitánek v družné zábavě v rytířském sále zámeckého objektu. Besedovalo se, diskutovalo se, hrály se různé skautské hry a nechyběl ani zpěv skautských a vodáckých písní. Prostředí bylo tak krásné, atmosféra tak skautsky báječná, že nikdo necítil celodenní únavu a nikomu se nechtělo jít spát. Zpívalo se opravdu dobře a dlouho do hluboké noci.

V nedělním dopoledním programu vystoupili následující bratři se svými koreferáty - předříškami:

br. ing. Zdeněk Hájek: Programová náplň putovních skautských táborů a připomínky k námořnímu jachtingu

br. Ladislav Ritt: Náplň a organizace 1 - 2denních výletů skautských oddílů a družin

Po těchto referátech - přednáškách přednesli bratři Znamenáček, Heřmánek, Ritt, Štok závěry z jednání jednotlivých odborných pracovních komisí. Tyto závěry jsou zveřejněny v této Kapitánské poště v další části zpráv z III. srazu kapitánů a kapitánek.

Na závěr dvoudenního pracovního jednání se ujal opět slova bratr hlavní kapitán Josef Štok. Ve svém závěrečném slově zhodnotil výsledky jednání III. srazu kapitánů a kapitánek, případně přístavných přístavů a oddílů vodních skautů a skautek. Kladně hodnotil opravdu bratrské a sesterské prostředí, které všichni účastníci vytvořili. Poděkoval za pozornost, s jakou všichni přítomní sledovali přednesené přednášky a referáty, za pracovitost a iniciativu, s jakou se všichni kapitáni a kapitánky zúčastňovali diskuse a jednání v odborných pracovních komisích.

Ve svém krásném a hluboce citově laděném projevu zdůraznil nutnost další mravní a skautské ideové výchovy naší mládeže, vyzval všechny přítomné vůdce oddílů k zajištění co největšího počtu posluchačů - účastníků IV. lesní školy vodních skautů nebo některé jiné další lesní školy. Požádal kapitány a kapitánky o soustavnou výchovu vybraných posluchačů pro tuto lesní školu vodních skautů. Úspěch naší další skautské činnosti je právě v absolventech lesních škol. Jsou zárukou naší další životnosti, pokračoval bratr Štok.

Všem kapitánům a kapitánkám, kteří ještě nesložili vůdcovskou zkoušku a kapitánskou zkoušku, uložil povinnost urychleného složení těchto obou velice důležitých a potřebných zkoušek. Vyzval i další skautské činovníky, zejména mladší chlapce a dívky k přípravě pro vůdcovské a kapitánské zkoušky a po pečlivé přípravě ke složení vlastních vůdcovských nebo čekatelských zkoušek.

a kapitánek vodních skautů a skautek nebyl posledním. Sbohem, Světlá nad Sázavou, sbohem zámku skautských tradic, na shledanou, bratři a sestry někdy příště - v budoucnu.

Dne 18. dubna 1970 se uskutečnilo v rámci III. srazu kapitánů a kapitánek přístavů a oddílů vodních skautů a skautek pracovní jednání odborné LODNÍ KOMISE.

Na pořadu pracovního jednání byla základní otázka: "Na jakých lodích mají vodní skauti a skautky jezdit - provádět výcvik a plavit se." Z velmi živé a zajímavé besedy o problémech lodního parku oddílů vodních skautů a skautek vyplynuly následující závěry:

1. Oddíly vodních skautů a skautek používají všech možných druhů a typů lodí. V současné době vodní skauti a skautky jezdí na lodích, které mají v oddílech k dispozici. Jsou to lodě v soukromém vlastnictví, lodě darované nebo lodě vypůjčené, lodě nově postavené v oddílovém vlastnictví.
V nejbližší době se tento stav nezmění a oddíly vodních skautů a skautek budou jezdit na lodích, které budou mít k dispozici.
2. Pracovní odborná lodní komise doporučuje kapitánům a kapitánkám po mnohaletých zkušenostech PRAMICI jako základní výcvikovou loď oddílů vodních skautů a skautek. Rovněž pro táborovou činnost a hry na vodě je pramice nejvhodnější lodí.
3. Velikost pramice, tj. pro 5 nebo 7 členů posádky, se ponechává k volnému rozhodnutí přístavním nebo oddílovým kapitanátům podle jejich specifických místních podmínek /organizace oddílu a družin - mužstev, stavebního materiálu, loděnic a celkových vodních stavů a poměrů/. Toto rozhodnutí odborné lodní komise je v úplném souhlase a souladu s loňskou anketou vyhlášenou HKVS v Kapitánské poště, která proběhla způsobem dotazníkové akce a byla HKVS vyhodnocena na II. srazu kapitánů a kapitánek ve Světlé nad Sázavou v r. 1969.
4. Soutěže a závody oddílů vodních skautů a skautek bude tedy nutno v budoucnu vypisovat v kategoriích pro pěti- a sedmičlenné posádky, odděleně - samostatně.
5. Pracovní odborná lodní komise doporučuje kapitánům a kapitánkám použití následujícího stavebního materiálu při stavbě pramic:
a/ klasický materiál, tj. ze dřeva, z prken.
Stavba pramice ze dřeva - prken má velký výchovný význam a vliv. Rovněž stálá nutnost údržby je dobrou součástí skautské výchovy a vodácké praxe.

b/ nové materiály

Lodní komise HKVS doporučuje oddílům vodních skautů a skautek, které pro tuto výstavbu mají podmínky, použití nových materiálů při stavbě lodí - pramic.

Hlavní důvody použití nových materiálů:

- nezměrné potíže se sháněním vyztuženého dřeva příslušné délky,
- lodě - pramice jsou podstatně lehčí při přenášení než klasická dřevěná pramice.

Z nových materiálů přichází v úvahu pro stavbu pramic:

1. lepení z lišt epoxydovou pryskyřicí /br. Rott, Vrané n. Vltavou/
2. kombinace sololitu se dřevem /br. Miksa, Světlá n. Sázavou/
3. kombinace sololitu a sklolaminátu /br. Lukeš, Písek/
4. sklolaminát /br. Lukeš, Písek, br. Schulz, HKVS Praha, br. Vacík, Tábor/.

Cdborná lodní komise HKVS může doporučit oddílům vodních skautů a skautek ke stavbě a používání pouze takovou loď, ke které je k dispozici výkresová dokumentace /plány/, technická zpráva postupu stavby a celkový rozpočet. Podmínkou doporučení je postavení takové lodě a praktické vyzkoušení takové lodě v jiném /dalším/ oddíle vodních skautů a skautek.

Br. Lukeš z Písku má k dispozici kompletní výkresovou dokumentaci /plány/ na stavbu sklolaminátové pramice. Rovněž bratr Schulz z HKVS Praha má k dispozici kompletní výkresovou dokumentaci /plány/ na stavbu sklolaminátové pramice.

6. Pracovní odborná lodní komise doporučuje kapitánům a kapitánkám stavění dřevěných manásků v oddílech vodních skautů a skautek. Plány - výkresy a postup stavby byly uveřejněny v Kapitánské poště.
7. Pracovní odborná lodní komise doporučuje kapitánům a kapitánkám z plachetnic jen osvědčené a vyzkoušené typy:
OPTIMIST - pro svou jednoduchost ve výstavbě
Pavel Rach, Mariánské Lázně-Úšovice, Polní ul. 500/23
CADET - pro možnost výcviku vícečlenných posádek
Jan Novák, sekretář NCCA, Skalka 909, Neratovice, ork. Mělník
Výkresy - plány a návody pro stavbu plachetnic si můžete objednat na výše uvedených adresách.

Závěry zapsali a zpracovali bratři Vlastimil Znamenáček, předseda lodní komise HKVS a MUDr. Jiří Zámečník, tajemník HKVS.

Dne 18. dubna 1970 se uskutečnilo v rámci III. srazu kapitánů a kapitánek přístavů a oddílů vodních skautů a skautek jednání odborné pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky". Z velmi živé a zajímavé besedy o problémech vodních vlčat a žabiček vplynuly následující závěry:

1. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" doporučuje kapitánům a kapitánkám smeček vodních vlčat a rojů žabiček k praktickému ověřené experimentu vytváření 3 až 4 šestek - družin v rámci smečky nebo roje "věkově diferenciovaných".
Věkově diferenciované šestky - družiny umožňují lepší výchovnou práci a výchovné působení zaměřené na určitý věk na základě stejné duševní schopnosti - vyspělosti.
Tento experimentální výchovný systém umožňuje samostatnou práci, herní systém a výchovné působení v šestkách - družinách s cílem přípravy plnění jednotlivých stupňů zdatnosti - stop a hvězdiček.
K výše uvedenému doporučení vytváření věkově diferenciovaných šestek - družin je nutno přistupovat ve smečkách vodních vlčat a rojích žabiček uvážlivě podle specifických místních poměrů v přístavu, středisku či smečce nebo roji. Jistě naprosto jiné jsou podmínky a celkové poměry ve velkých městech, středních městech, malých městech nebo dokonce na venkově či vesnici.
2. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" doporučuje všem kapitánům a kapitánkám postupnou a soustavnou výuku plavání ve smečkách vodních vlčat a v rojích žabiček s cílem zahájení postupného výcviku na lodi /pramičce/ na hladké vodě.
Výcvik vodních vlčat a žabiček na lodi /pramičce/ se provádí výhradně jen s plavci, a to jen na klidné - hladké vodě.
Podle místních podmínek a materiálního vybavení doporučuje se použití plavacích vest při výcviku vodních vlčat a žabiček na vodě.
Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" důrazně upozorňuje všechny kapitány a kapitánky na nutnost dodržování rozumného a lékařskými normami předepsaného dávkování fyzického zatížení v tréninku. Jde tedy o metodu postupného a rovnoměrného tělesného zatížení.
3. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" doporučuje redakční radě Kapitánské pošty, oběžníku Hlavního kapitanátu vodních skautů a skautek pro vodní skauty a skautky, zavedení pravidelné rubriky "Vodní vlčata a žabičky".
Všechny kapitány smeček vodních vlčat a kapitánky rojů žabiček žádáme o pravidelné zasílání svých výchovných zkušeností, návodů a nápadů, doporučení a diskusních námětů ve formě odborných článků.
4. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" doporučuje Hlavnímu kapitanátu vodních skautů a skautek k uvážení námětu vytvoření odborné

pracovní komise pro výchovné problémy vodních vlčat a žabiček při Hlavním kapitanátu vodních skautů a skautek, obdobně jako byla již dříve ustavena odborná lodní komise.

5. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" požaduje od HKVS tlumočení požadavku kapitánů smeček vodních vlčat a kapitánek rojů žabiček Ústřední radě a náčelnictvům obou kmenů Českého junáka ve věci urychleného projednání a povolení táboření dětí do 10 let v letních stanových táborech na dobu trvání 3 a ž 4 týdnů. Toto povolení hlavního hygienika ČSK je nezbytně nutné, neboť okresní hygienici se odvolávají na starý, nevyhovující a přežitý zákon z dřívějších let. Doporučuje se zachování zásady, že kapitáni a kapitánky smeček vodních vlčat a rojů žabiček vyberou pro letní stanové tábory jen děti, které prošly celoročním skautským životem a skautským výcvikem ve smečce nebo roji a jejich zdravotní stav odpovídá vynaloženému duševnímu a tělesnému zatížení na letním stanovém táboře.
6. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" žádá HKVS o tlumočení požadavku kapitánů smeček vodních vlčat a kapitánek rojů žabiček náčelnictvům obou kmenů Českého junáka ve věci změny vydaných propisic - soutěžního řádu soutěží vlčat a světlušek "O totem náčelníka" a "O vlajku náčelní" podle zaslaných připomínek jednotlivých kapitánů a kapitánek smeček vodních vlčat a rojů světlušek - žabiček. Ústředím Českého junáka vyžádané připomínky odborníků výchovné problematiky vlčat a světlušek - žabiček z řad vodních skautů a skautek nebyly bohužel zahrnuty do vydaných propisic - soutěžního řádu soutěží vlčat a světlušek ročníku 1970. Odborná pracovní komise "Vodní vlčata a žabičky" doporučuje zahrnutí těchto věcných připomínek do propisic - soutěžního řádu soutěží vlčat a světlušek "O totem náčelníka" a "O vlajku náčelní" ročník 1971. Zároveň prosíme o včasné zaslání těchto nových upravených propisic - soutěžního řádu všem smečkám vodních vlčat a všem rojům žabiček prostřednictvím Hlavního kapitanátu vodních skautů a skautek.

Závěry zapsal a zpracoval br. Josef Heřmánek-Medvěd, člen HKVS

Dne 18. dubna 1970 se uskutečnilo v rámci III. srazu kapitánů a kapitánek přístavů a oddílů vodních skautů a skautek pracovní jednání odborné komise pro roverink.

Odborná komise pro roverink přijala za základ roverinku čtyři zákony, které tvořily základní formy práce oddílů roverů v pražské "DVCJCE". Jsou to čtyři zákony:

1. HRA
2. SEBEVÝCHOVA
3. LÁSKA K PŘÍRODĚ
4. ETIKA

Účastníci jednání odborné komise pro roverink dospěli shodně k závěru, že roveři potřebují živý vzor, příklad pro jejich jednání a konání. Potřebují opravdového vůdce v nejkrásnějším toho slova smyslu. Potřebují skautského vůdce, který je vede svým jedinečným příkladem a vychovává nenásilnou a nenápadnou formou. Dobrý vůdce - psycholog příliš neusměrňuje svěřené rovery jak mají jeho příkladu používat ve svém vlastním životě. Do volného přepisu příkladu raději nezasahuje.

Jejich veškerá vlastní činnost totiž musí být jen jejich vlastní od nápadu, myšlenky až po vlastní uskutečnění a realizaci.

Mladí lidé v roverském věku potřebují uspokojit svou velkou touhu po sebeuplatnění ve společnosti nejen projevy viditelnými či slyšitelnými, ale i ve funkci tvůrců nových myšlenek a směrů. Nebojme se říci dokonce v oblasti velkých snů.

Jejich touha po sebeuplatnění ve společnosti není jen dána jejich věkem - mládím, ale dávno platnými zákony o zápasech generací, které dosud zůstaly /myslíme vědecky/ nedostatečně poznány.

Prvořadým úkolem vůdce roverů je psychická pomoc při hledání a uvědomování si proč dělají a vykonávají, chtějí dělat, případně musí dělat a plně vykonávat to, co se sami rozhodli uskutečnit.

Toto poznání je naprosto nezbytné, nemá-li být jejich veškerá činnost jen formalismem a samoučelností bez hlubšího smyslu pro ně a i pro celou společnost.

Žádoucí by byla služba zejména jejich mateřskému skautskému oddílu. K této službě se musí rozhodnout sami bez jakéhokoliv nátlaku. Nesmí se nikdy stát udílením pomoci a almužny těm mladším - malým, "těm chudákům, co na to vše sami nestačí". Udílení pomoci a almužny vždy uráží obdarovaného a vyvolává v slabších - mladších pocit a vědomí, že dárce je nadutec či dokonce hlupák.

Taková situace ve skautském hnutí, mezi rovery a skauty, nemůže nikdy nastat - nemůžeme ji prostě připustit.

Roveři - starší junáci, jak říkáme "staří páni" bývají ve svém oddíle uzavřenou společností. Je to zcela správné, pokud se právem považují za "něco jiného". Nejsou-li jen uzavřenou společností, nejsou

Z tohoto důvodu musí jejich skautský vůdce dbát na výběr chlapců. Podmínky přijetí do oddílu starších junáků - roverů musí být tvrdé a náročné: Měly by být jen splnitelné lidem s nejlepšími povahovými vlastnostmi, žijícími podle skautského slibu a skautského zákona. Opravdový vůdce roverů musí být tvrdý, nekompromisní a nesmí připustit sebemenší úchylku od tohoto junáckého zákona.

Jistě jako host může přijít každý mladý člověk, ale členem může být jen ten, kdo si toto výsadní právo členství zaslouží svým opravdovým skautským jednáním a čestným životem. Přitom jistě nemáme představu, že se stane oddíl roverů nějakým mnišským řádem.

Státí se roverem by mělo být nejvyšší metou a touhou každého opravdového skauta a skautky, pokud nemá pedagogické schopnosti pro práci činovníckou /vůdce - kapitán, zástupce vůdce - přístavní/.

Šíře a bohatost programu, kromě již dříve uvedené službě svému mateřskému skautskému oddílu, se řídí jejich duševní a tělesnou výspělostí, jejich citovým zabarvením a morálně-volní připraveností.

Je jen žádoucí, aby se každé činnosti věnovali plně celou svou duší i tělem, aby v ní dosahovali mistrovství, úspěchů a osobní radosti z vykonaného díla. Tato dobrovolná činnost je musí naplnit takovou vnitřní radostí, že musí ve svém nitru cítit touhu a potřebu tuto radost vyzpívat.

Nevylučujeme vytváření příležitostí, programově dobře připravených, při kterých by byla přijemná či dokonce žádoucí společnost dívek. Myslíme tím zejména v první řadě přítomnost roverek nebo skautek. Prospěšné bude oběma stranám, když to budou lidé rodu ženského a ne jen "ženské".

Totéž platí pro společenské nebo kulturní podniky a akce pořádané roverkami. Kam by neměli být zvaní "mužský", ale jen lidé rodu mužského. Rozdíly snad jsou snadno pochopitelné a srozumitelné.

Mužským a ženskou rozumíme živočichy podoby lidské, kteří nejsou schopni vlastního odpovědného jednání.

Všichni skautští vůdcové by si dnes měli uvědomit tvrdou realitu a nepsaný zákon mladých, že věřit je možné jen lidem do třiceti let. Starší třiceti let jsou málo důvěryhodnými pro mnoho mladé lidi.

Velkým výchovným problémem u roverů a roverek zůstává získávání důvěry ve společenství na jeho odpovědné jednání. Mnozí naši svěřenci, naše mládež, že jsou stoupaři, kteří se vyzývají k kaž-

denním všedním životě neumí prosadit. Mladí velmi často těžko chápe skutečnost, že čím vyšší a čistší hodnoty v životě tvoříme a prosazujeme, tím déle trvá společnosti než naši záslužnou práci uzná a zhodnotí. Někdy dokonce takové uznání přichází až posmrtně.

Pozdní uznání a ocenění mladého člověka sráží a nepřesvědčuje. Každý mladý člověk touží po rychlém úspěchu a efektním uznání společnosti, ve které žije.

Dochází tak k duševním krizím a někdy i k rozchodu s vůdcem a celým oddílem roverů. Pro vůdce jsou tyto výchovné krize a prohry v boji o mladého člověka bolestivé, nesmí jej však od další výchovné práce odradit.

V žádném případě nepovažujeme za správné vytvářet ve skautském hnutí "kult roverů", který by vedl k závistivému pohledu skautů a skautek na rovery pro jejich výhody a nadřazenost. Pro skauty a skautky by měl být přechod do oddílu starších skautů - roverů, skautek - roverek odměnou za dosavadní činnost a život podle skautského slibu a skautského zákona. Měl by být samozřejmým pokračováním skautské výchovy a vlastního naplnění skautských myšlenek a ideálů.

Roverství je časové období, kdy končí pozvolna čas her a malin nezralých a začínají povinnosti následované dalšími povinnostmi. Naplněné roverství je čas splácení dluhu rodičům a ostatním vychovatelům. Je poslední příležitostí setkávat se s bratry a sestrami, přáteli, lidmi, před kterými může být každý mladý člověk sám sebou. Je časem loučení se s bezstarostným ládím, časem soustavné výchovy a tvrdého tréninku na životní zápasy a boje.

Oddíly roverů a roverek proto většinou správně vytvářejí seskupení mladých lidí sobě věrných na život a na smrt. Společnou činností si denně ověřují svou soudržnost a věrnost.

V odborné komise pro roverink se velice diskutovalo o roverinku děvčat. Závěry diskuse nebyly příliš radostné.

Práci vůdkyň oddílů roverek mnohdy ztěžují pruderní rodiče, kteří nechtějí chápat, že každá nevědomost je nebezpečná a to platí i o sexuální výchově a znalostech. Největší potíže jsou se žárlivostí matek, které se nechtějí smířit se skutečností, že vůdkyně rozumí jejich dceři lépe než ona sama.

Jsou problémy se zárukou bezpečnosti děvčat ve stáří 16 až 19 let, zejména na výletech a letních stanových táborech. I ze s plnou odpovědností tvrdit, že dobře vychovaná dívka rodiči a skautkyňou oddílu

ví vždy, co může a co smí, ale proti zákeřnosti a síle, že je velice těžké se ubránit.

Snad by se měly roverky věnovat ve větší míře sportu a zejména výcviku v sebeobraně. Zvládnutí sebeobranu jim bude prospěšné nejen pro skautský a roverský čas, ale i pro celý další život.

Roverink dívek by neměl postrádat soustavnou výchovu k umění, hudbě, jemnosti a k mateřství. Měl by vyústit ve správnou organizaci práce, v racionální výuku vaření a vedení domácnosti ve vytváření správného režimu dne. Roverink děvčat by pak nezanikal dny snátků, ale byl by do pozdního stáří krásným skautským prostředím, kam by půvabné a moudré ženy - matky i babičky chodily se vzájemně pobavit, pookrát a případně si navzájem pomoci při složitých životních potížích a problémech.

Ke by společně hledaly správnou cestu životem, naplněnou společenskou prospěšností ve všech oborech lidské činnosti a oprávněným mateřstvím a posilovaly tak své sebevědomí.

Roverink děvčat by pak mohl poskytnout možnost vědeckým pracovníkům ověřování teorie sociální psychologie ve výchově v naší skautské praxi. Teoretikům vědecké organizace práce pak příklad organizace práce a denního režimu v zaměstnání, v domácnosti a ve skautské roverské společnosti.

Tato oboustranná spolupráce by prospěla oběma stranám. Roverkám by pomáhala moderně a spokojeně žít a vědeckým pracovníkům by pomáhala teorii přenášet do praxe a praxi přizpůsobovat teorii.

Kdyby se skautské vůdkyně pustily do organizování roverinku děvčat s touto skvělou perspektivou, musela by tato záslužná činnost přinést významné úspěchy a pracovní výsledky. Byl by to jistě nejkrásnější dar skautingu lidské společnosti. Pomohli bychom mladým dívkám a ženám, které nám svěřily svou důvěru k lepšímu a radostnějšímu životu.

Myslíme, že to stojí za pokus, za námahu a za cílevědomou práci. Rozhodně nezačneme se sociologickými průzkumy. Budeme si hrát a hrou se vychovávat. Budeme při hře zapoukávat na všechno kolem nás, budeme hrát celou svou bytostí a budeme vítězit.

Roveri a roverky by měli žít dále ve svých oddílech jako dříve, jako předtím. Vůdce jim bude dobrým tátou, moudrým a úspěšným bratrem kamarádem, vůdkyně schopnou dobrou matkou, a ovčákou a moderní starší sestrou. Společně budou vždy připraveni pomoci a radou i skautům.

Dospívajícím skautům a skautkám by bylo roverství příležitostí k vyzkoušení svých kvalit v úplně svobodně-volném oboru lidské činnosti. Děvčatům by se roverink stala prostředím společného růstu a rozvoje osobnosti v půvabné a moudré ženy, úspěšné v zaměstnání i v domácnostech.

Návod: vše uskutečňovat hrou, s humorem a vtipem na základě vysoké odbornosti mezi opravdovými přáteli.

My vodáci bychom snad měli přidat jednou za rok společnou projížďku na pramicích po řekách jejich mládí.

Podle poznámek bratra Františka Bobka - Yankeeho z Nymburka volně zpracoval bratr Ladislav Ritt, člen HKVS a nestor z pražské ČTYŘKY.

Jachting II.

Když se dostane "člověk suchozemský" do společnosti jachtařů, kteří se baví o svém sportu, asi jim nebude moc rozumět. Jako každé řemeslo a odbornost má i jachting svoje výrazy a názvy, vzniklé většinou z cizích slov. Jak víme, dostal se k nám jachting přes Anglii a Německo, a tak se stalo, že názvy některých součástí a úkonů převzeli naši "plachtiči" z těchto jazyků. Je sice pravda, že byla a je snaha po zavádění českých názvů, ale přesto zvláště u starší generace je zakořeněn zvyk užívání cizích - původních /nebo trochu počestěných/ výrazů. Proto abyste i vy rozuměli, budu vždy v závorce uvádět původní, nebo počestěné názvy.

Plachetnice můžeme dělit podle mnoha různých znaků. Než začneme, podíváme se, z čeho se vlastně každá loď bez ohledu na různé, pro každou lodní třídu specifické prvky, skládá. Je to: lodní trup, jeden nebo více stěžňů, na kterých je připevněna soustava plachetní výstroje - takelaž.

Podélnou osu lodního trupu tvoří kýl, který je vlastně páteří lodě. Vepředu se zdvihá z vody větším či menším obloukem v lodní příď - klounovec. Známe tři hlavní tvary klounovců:

1. svislý /vybíhá v pravém úhlu z vody/
2. kliprový /ná tvar šikmo položeného písmene "S"/
3. lžícový /sám název předurčuje jeho tvar/.

Na lodní zádi přechází kýl do tzv. kormy, která se dělí opět podle tvaru na tři hlavní typy:

- a/ plochá korma - jelová /zrcadlo - svislá nebo mírně nakloněná rovná plocha, na které je zavěšeno kormidlo/,
- b/ jachetní korma /je více či méně protažena nad vodu a mívá buď velmi malé nebo žádné zrcadlo/. Tento tvar kormy patří ke lžicovému nebo s malými změnami ke kliprovému klounovci/,
- c/ špičatá korma je starší typ užívaný u malých rybářských lodí a záchranných člunů ve spojení s mírně protáhlým lžicovým klounovcem.

Každý tvar klounovce patří zákonitě k určité kormě. Toto pravidlo se utvořilo staletou praxí a citem pro estetiku tvaru, který je u lidí, vyrostlých u moře, vrozený. Vnitrozemským lidem tento cit pro poměry lodních tvarů většinou chybí. Tím si můžeme vysvětlit to, že se na našich vodách ještě stále objevují "monstra" amatérsky "uplácaná" podle představ diletantských "stavitelů". Většinou si tyto škunery staví lidé, kteří nemají často ani ty nejjzákladnější vědomosti a bez citu "staví" a plácají dohromady všechno možné, co kde viděli v různých loděnicích nebo co jim poradili různí "experti". Tím vznikají lodě "víceúčelové", jako např. manásek pro osmičlenou rodinu se dvěma stěžni a desetikonovým motorem, za kterým bude moci při plném obsazení lyžovat na jedné lyži metráková babička, a podobné "lodě", jejichž pořizovací náklady, jak tvrdí "vynálezci" nad svými plány, určitě nepřesáhnou 200,- Kčs /včetně motoru/. Jaké je pak jejich rozčarování, když náklady o několik nul vzrostou a výsledek se rovná nule jedné. Pak tyto "koráby a novotvary" hnijí v náplavkách nebo na zahradách, kde se pracně předělávají na králíkární. Z toho plyne jediné poučení: Nestavte nikdy žádnou loď bez osvědčených plánů a v těch pak nikdy neměňte poměry a tvar. Různé experimenty přenechte raději Navice, která na to má státní dotace.

Kolmo na kýl jsou rozmístěna žebra, která nám udávají tvar a šířku lodního trupu. Jsou to prkna nebo latě spojené lepidly a šrouby buď v loněném tvaru - kdy dno a boky lodě jsou markantně rozděleny hranou /který se velmi dobře hodí k amatérské stavbě/ a říkáme mu "ŠARPIE", dále jsou to žebra chýbaná, nebo vyřezaná do oblého tvaru, u kterého přechází dno v mírném oblouku do boků.

Po délce lodi jde po jejím obvodu pár pevných latí spojujících vrchní část klounovce přes horní hranu všech žeber s vrchní hranou kormy. Těmto výztužím říkáme palubový vazník. U šarpiových lodí je stejný vazník ještě na spodní straně žeber /mezi dnem a bokem/ a nazývá se outorový vazník.

Také stavba lodního obalu /obšívky, opláňování/ má řadu pravidel a většinou několik způsobů:

1. Planky /latě souběžné s kýlem a vazníky/ se přidělávají těsně vedle sebe a spáry mezi nimi se těsní tmelem/. Tento způsob se nazývá stavba karvelová.
2. Podobný způsob s použitím širších latí nebo prken, kdy však se prkna na okraji překládají jedno přes druhé /jako tašky na střeše/ nazýváme klingrováním. Je to starší způsob velmi náročný a dnes při stavbě malých sportovních plachtnic skoro nepoužívaný.
3. Loď se staví na hladkém kopytě, takže se pomocí plechových pásů nebo vakua na sebe lepí několik vrstev dřevěných dyh /fornýrů/, čímž vzniká překližka přesně tvarovaná do oblého tvaru.
4. Další způsob stavby na kopytě /vlastně ve formě/ je pomocí laminovaného sklotextilu. Je to způsob, hodící se hlavně pro nákladnost firmy k sériové výrobě.
5. Pomocí překližkových desek stavíme /obšíváme/ šarpie. /Můžeme též použít sololitu, který se sice ke stavbě závodních třídivých lodí nehodí, ale na stavbu loď pro začátečníky svým malým nákladem vyhovuje. Musí se však řádně konzervovat a přelaminovat/.
6. V poslední době se používá skelných laminátů k zachování vodotěsnosti i u obšivek karvelových.
7. Jen pro zajímavost uvádím ještě obšívku betonovou. Je to nový způsob stavby velkých plachetnic /nad 10 m délky/. Celý trup pomocí armovacího železa, ocelové sítě a slabé vrstvy kvalitního betonu vytvoří velmi pevnou skořepinu.

To už jsme se v popisu lodi dostali od kýlu přes boky /borty/ až na palubu, která zakrývá ve větší či menší ploše trup shora. Je to vlastně obšívka, která obepíná prostor pro posádku /kokpit/ a zvětšuje možnost náklonu lodi, aniž by se přes boky dostala voda. Za tímto účelem bývá kokpit ještě lemován vzadu a na bocích zvýšenou latí /límec/, která v přední části navazuje na vyšší vlnolam. Kokpit je na dně pokryt podlážkou.

U některých lodí bývá v prostoru kokpitu na kýlu připevněna ploutvová skříň /švertkosten/ a v ní pohyblivá ploutev /švert - káča/, která se pomocí jednoduchého kladkostroje nebo jen ručně vysunuje vzhůru nebo sklápí. /Je to nutné při manévrování loď v mělké vodě nebo při jízdě po větru/.

Pro moře a velké vodní plochy s vysokými vlnami a silným větrem se tyto otevřené, lehké a méně stabilní loď nehodí. Tam potřebujeme loď stabilnější a dokonaleji chráněné před vniknutím /zalitím - přelitím/ vody do vnitřku lodi. Těmto požadavkům vyhovují loď, jejichž dno je protaženo v pevný hluboký kýl s těžkou olověnou, železnou, litinovou nebo betonovou zátěží. Jachty jsou většinou kajutové a stavějí se tak, aby se obytný prostor dal uzavřít před vodou. Když se pře-
hne přes palubu a míkne do nádherě ob-
stavěných a

menší než u jol a je umístěn v zadní části paluby/, odkud pak odtokovými kanálky odtéká zpět do moře. Toto jednoduché zajištění nás chrání před zalitím a potopením lodě.

Jachty jsou buď s pevným kýlem, který je hluboký a přechází plynulou křivkou ze žeber, nebo ploutvokýlové, kdy je kýl sice hlubší než u jol, ale rovný. Ke zvýšení stability nám slouží opět pohyblivá ploutev, která zvětšuje ponor a snižuje těžiště. Malé jachty užívané na mělkých vodách s vysokými vlnami se staví jako lodě ploutvové. Zajímavý způsob zátěže je u některých jachet, které mají kýl nepřesahující obšívku, ale v místech těžiště lodního trupu je na něm pevně přidělaná železná nepohyblivá ploutev, která má na spodní straně přidělanou zátěž vřetenovitého tvaru, kterému říkáme flundra. U nás se kýl s flundrou používá na třídivé plachetnici Star.

Také kormidlo bývá umístěno jinak než u jol. Protože jachty mají většinou kormu více nad vodou než malé sportovní lodě, umísťuje se kormidlo buď na zadní hranu kýlu - na páteřnici /celá plocha kormidla je za osou, okolo které se otáčí a říkáme mu jednokřídlé /nebo na zvláštní vodorovně prodloužený trojúhelníkový nástavec kýlu zvaný skag/ nebo osa kormidla prochází volně zavěšena kolmo kýlem a plocha kormidlové ploutve má jednu třetinu plochy před a dvě třetiny plochy za osou kormidla /kormidlo dvoukřídlé - balanční/.

Některé lodě mají na svislé ose zrcadla, kovová oka, do kterých se horek vsunuje trn, držící knihu kormidla. /Dřevěná deska s průřezem pro list kormidla, otáčející se podle svislé osy./ List kormidla je v knize uchycen v jednom bodě šroubem tak, aby se mohl zdvihát nebo ponořovat. K tomu účelu má list kormidla na zadní hraně upevněno lanko, končící na kormidelní páce. Kormidelní páka je dřevěná tyč pevně uchycená na vrchní straně kormidelní osy /nebo knihy/ a sněrující ke kokpitu. Bývá buď jednoduchá, mírně se ke konci zeslabující, nebo dvojitá-lomená, která má na konci otočný čep, na kterém se vodorovně otáčí kratší páka s madlem pro uchopení. U některých plachetnic má kormidelní páka tvar písmene T s mírně skloněnými konci do oblouku, nebo je rozvětvena jako písmeno V nebo U. Těmto pákám říkáme lyry.

Různé zprávy:

a/ z Ústředí Českého junáka

Ústřední rada Českého junáka použila svého práva a zvolila bratra Jiřího Záchu, člena HZVŠ doživotním členem Českého junáka.

oddílu, jako výraz své úcty k zásluhám bratra Jiřího Zacha o rozvoj junácké výchovy mládeže a jako projev díky za dlouholetou nezištnou a obětavou práci bratra Jiřího Zacha.

Blahopřejeme br. Jiřímu Zachovi -opravdovému příkladu obětavé a skromné skautské činnosti pro naše vodní skauty a skautky - k vysokému ocenění jeho zásluh o rozvoj junácké a skautské myšlenky a jmenování doživotním členem Svojsíkova oddílu. Bratr Jiří Zach, neúnavný činovník a opravdový skaut, vychoval celou řadu vynikajících skautských činovníků a stovky čestných chlapců - skautů, v neposlední řadě oba své syny, kteří jsou junáckými činovníky a vůdci - kapitány oddílů vodních skautů. Upřímně mu tiskneme levici a děkujeme mu jménem celého vodního skautingu, jménem HKVS i redakční rady Kapitánské pošty za jeho každedenní obětavou činovníckou práci.

+ + + + +

Náčelnictvo dívčího kmene Českého junáka na návrh Hlavního kapitanátu vodních skautů a skautek schválilo ve svém řádném zasedání název žabičky pro roje světlušek u oddílů nebo přístavů vodních skautů a skautek.

Děkujeme touto cestou sestrám z náčelnictva dívčího kmene Českého junáka za pochopení a milou spolupráci.

+ + + + +

Z oběžníku JUNÁK hlásí ... číslo 9 - duben 1970, jsme pro vás vybrali:

Jak využívat slev na ČSD

K dnešnímu vydání Junák hlásí... číslo 9 připojujeme přesný vzor žádosti o snížené jízdné. Vyplňuje se dvojnásobně. Jeden list zůstane u výdejny jízdenek na nádraží. Upozorňujeme, že někteří pokladníci ČSD málo znají uvedený tarif, jak je v žádosti uveden, který platí pro dětské organizace /JUNÁK, PIONÝR/ pro II. třídu vlaku a pro děti do 15 let. Jede-li nejméně pět dětí, jejich dospělý vedoucí má slevu 50%. Na každých i jen zpočátek deset dětí jede na slevu průvodce, například na jedenáct dětí už vedý dva průvodce. Žádost o slevu musíte předložit u pokladny ČSD nejméně hodinu před odchodem vlaku. Neplatí jen pro výpravu, která má být sleva i pro děti do 15 let.

cích. Bude-li vás víc, rozdělte se na dvě skupiny a každá z těchto skupin /do 15 osob/ předloží dvojmo vlastní žádost o slevu. Máte-li možnost, můžete si tyto snížené jízdenky zakoupit předem i u cestovní kanceláře ČEDOK. Kdybyste chtěli jet v jedné skupině větší než 15 osob, pak musíte žádost o slevu podat dvojmo dva dny předem, aby ČSD připravily místo ve vlaku.

Vydáváte svůj oddílový časopis?

Jistě máte v rukou povolení Tiskové rady Junáka. Ne-li, rychle o ně zažádejte, jinak byste nemohli nic podobného ani pro vnitřní potřebu rozmnožovat. Žádosti se posílají dvojmo na příslušném formuláři, nemáte-li, napište si o ně Tiskové radě. A co je velmi důležité: Chcete-li, aby váš časopis, třeba skromně vybavený, zůstal uchován pro potomky, pošlete všechna dosud vyšla čísla také národnímu muzeu v Praze na Václavské náměstí, k rukám s. PhDr. Evy Stejskalové. Rádi ho tam uvítají.

"Nestačí mít ideál - musíme něco pro něj dělat".

b/ z Hlavního kapitanátu vodních skautů

V deníku PRÁCE dne 10. dubna 1970 jsme za Vás četli:

Pracovní volno vedoucím letních táborů

Jak se bude letos postupovat při uvolňování pracovníků, kteří chtějí vést letní tábory mládeže?

Josef Hromádka, Praha 10

Ministerstvo pro mládež a tělesnou výchovu vyjádřilo své stanovisko po dohodě s českým ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem financí a Českou radou odborových svazů, aby se postupovalo obdobně jako loni ve smyslu § 124 zákoníku práce /překážka v práci z důvodu obecného zájmu/. Prakticky to znamená, že ústřední a krajské orgány jednotlivých rezortů doporučí ředitelům podniků, závodů, úřadů a dalších institucí, aby uvolnili pracovníka, který prokazatelně dlouhodobě a dobrovolně pracuje s dětmi, na potřebnou dobu, obvykle na dva až tři týdny mimo jeho zákonnou dovolenou, a poskytl mu průměrnou mzdu podle § 125 zákoníku práce, eventuelně pod a vyhlášky č. 84/1966 Sb. Refundaci jeho mzdy mohou činit i podniky a orgány.

organizace, ale ježto stát a veřejnost má zájem na správné výchově dětí, mohou od požadování náhrady mezd upustit, aby se částky takto získané mohlo použít ve prospěch tábořících dětí.

+ + + + +

IV. lesní škola vodních skautů 1970

Hlavní kapitanát vodních skautů se schválením náčelnictva chlapeckého kmene Českého junáka a odboru lesních škol náčelnictva chlapeckého kmene Českého junáka uspořádá IV. lesní školu vodních skautů 1970.

Tato IV. lesní škola vodních skautů se uskuteční v Jaroslavicích nad Vltavou, okres Týn nad Vltavou ve dnech 26. července 1970 až 9. srpna 1970. Lesní škola vodních skautů 1970 převezme táborové stavby a táborové vybavení chlapeckého stanového tábora vodních skautů pražské DVOJKY. Tábor IV. lesní školy vodních skautů v Jaroslavicích nad Vltavou je položen do překrásné krajiny, poměrně málo zcivilizované, uprostřed lesů na pravém břehu Vltavy. Pro praktický výcvik na vodě je k dispozici klidná i chlupatá voda a tři různé jezy v Buzkové, Jaroslavicích a Hněvkovicích. Vlakové spojení do Týna nad Vltavou a odtud autobusem cca 10 km proti toku Vltavy do Jaroslavíc.

Žádáme všechny kapitány oddílů vodních skautů o pozornost IV. lesní škole vodních skautů a o spolupráci ve výběru účastníků.

Předběžné přihlášky s uvedením jména a příjmení, data a roku narození, bydliště a zaměstnání - zaměstnavatele, oddílové příslušnosti a funkce zasílejte na adresu: bratr Josef Štok, Praha 6-Střešovice, Pionýrů 10.

Termín předběžných přihlášek do května 1970.

Josef Štok,
hlavní kapitan HKVS

HKVS oznamuje všem oddílům a přístavům, že hodnostní označení /kapitánů, člmařů, kormidelníků a lodivodů/ má v proloži JUN od druhé poloviny května. Dále budou v JUNu od 15. června k dostání nové odznaky /křepové a na čepici/ vodních skautů, které jsou určeny

oddíly objednávaly minulý rok u br. Jelínka.

Oddíly, které si je loni neobjednaly, mohou si je jistě dodatečně zakoupit v družstvu JUN, Praha 3, Husitská 92. Všechny objednané věci budou zaslány na dobírku.

br. ing. Leoš Mandl-Baloc:

Expedice Lužnice - část první: PŘESUN

Měli jsme tedy již vlastnoručně postavenou flotilu dvou pramiček, schopných jízdy po velkých vodách. K nim přibyla nová laminátová kanoe, kterou jsme pokřtili jménem Kachna, a která byla určena co admirálská vlajková loď.

Celkem bez větších úvah jsme se rozhodli sjet Lužnici, jednu z mála zachovalých řek bez přehrad.

Prvním dílem bylo posláni lodí vlakem. Pro přesun plavidel na nádraží jsme si zjednali nákladní auto. Šestinetrové pramice však značně přečnívaly zadem, takže je bylo nutno přivázat a opatřit na konci červenými trenýrkami, které zastaly úlohu předepsaného praporku.

Na nádraží nastala první potíž.

"Kanoi vezmem, ale ty obludy se nevejdou do vagonu", prohlásil stroze příslušný železničář. Namítali jsme, že pramice jsou postaveny přesně podle plánu, uveřejněného Hlavním kapitanátem a ten že jistě bral v úvahu přepravní řády a jiné zvyklosti.

Tím a jinými řečmi byl dotyčný železniční orgán naviklán natolik, že nás odkázal na náčelníka stanice: "když vám to starej dovolí, prosím, ale já to vzít nesmím" - hučel tenně, odcházeje.

Náčelník se ukázal jako muž na svém místě a přepravu povolil. "Jenom jestli vám to četa naloží" - staral se.

Pro jistotu jsme počkali na nákladní vlak, který sbírá po stanicích kusové zásilky. Nakládací četa, muži to širokých ramen a v tlustých rukavicích, popatřila na loď a jala se cpát první kus do vozu.

Ukázalo se, že to skutečně není jen tak: když byla šestinetrová pramice jedním koncem až u stropu v protilehlém koutě vagonu, stále přebývaly asi čtyři centimetry, aby a druhý konec prolehl dvacet. Nakládací četa se počala vyjadřovat nesprávně a my jsme se snažili

Lužnice se zdála rozplývat v mlhách.

S posledním vzepjetím sil zarumplovali upachtění mužové pranicí a stal se zázrak - proti všem fyzikálním poučkám o neprostupnosti těles tuhých vklouzla loď dovnitř.

Náčelník stanice, který pozoroval tyto manévry pro jistotu ze své kanceláře, vyšel rázným krokem na peron, pohleděl po kolejích vlevo a vpravo, pak přišel k nám a pravil: "Máte štěstí - ale další lodě si postavte o půl metru kratší."

Za jeho dobře míněnou radu jsme zdvořile poděkovali a předáváme ji tímto dál. Zkrácení lodě bude však znamenat i snížení bortů a tím i tonáže a pravděpodobně snížení počtu členů posádky ze sedmi na pět. Rozhodně je nutné o tom uvažovat.

Po odeslání lodí nastal čas příprav a balení. Mimo obrovitých lodních pytlů - jeden na tři muže - jsme brali i tak zvaný technický pytel, který obsahoval plechovku s dehtem, koudel, kotlíky, sekery a jiné předměty buď méně skladné nebo sloužící obecné potřebě, jako třeba kanistry na vodu.

Na vodě je totiž potíž s vodou - nejenom s tou, která má být pod lodí a často tam není, nejenom s tou, která nemá být v lodi a často tam je, ale především s dobrou pitnou vodou. Vyplácí se vozit s sebou na vodě plné kanistry, i když to znamená několik desítek kg navíc; ušetří se čas při vaření a zmenší se riziko případných střevních infekcí, které jsou díky zamoření našich vod až příliš časté.

Mívali jsme - kdysi dávno - náramnou věc: plátěný pytel na vodu. Myslím, že to byl zbytek německé armády z druhé světové války. Plátěný pytel má řadu výho: je-li prázdný, nezabírá místo; je lehký; vodu udržuje příjemně chladnou i za velkých veder a bez pachuti.

/Naneštěstí tento vak, když byl naplněn, neuměl plavat. Skončil ve vlnách pod novomlejskou šlajznou, oplakáván celým oddílem, a odebral se spolu s jedním ešusem a párem zánovních keček do věčných lovišť. Lze jen doufat, že se stal důstojným obydlím nějakého sunce na dne nynějšího orlického jezera./

Když jsme se sešli v den a hodinu odjezdu na nádraží, zjistili jsme, že nás je - jak bylo i určeno - celkem čtrnáct: jedna pranic o sedmi mužích, jedna o pěti /těch těžších/ a jedna kance se dvěma.

Byl vydán přísný rozkaz navořit každé bařičce...
být v pytlích. Jedno lodních pytlů...

i pověstná kolečka, už bez gum a poněkud opravená.

"Člověk nikdy neví" - usnesli jsme se - "třeba je budeme potřebovat".

Dali jsme všechny věci na jednu hromadu a ulekli jsme se. Lodní pytle a ostatní příslušenství expedice by bylo zřejmě vyžadovalo zvláštní nákladní vagon.

Nádražní personál obcházel pyramidu bagáže v uctivé vzdálenosti a pohlížel na nás kradí.

"S tímhle nás do vlaku nevezmou" - prohlásil Bagýra ponuře. "Rozestavte ty pytle jakoby tu a tam po nástupišti, nebo rychlík vůbec nezastaví".

Ale díky bezvadné organizaci při naložování jsme mezinárodní expres ani moc nezdrželi.

Kolečka se velice uplatnila při přestupování na hlavním nádraží. Cestující obecenstvo s úžasem pozorovalo pět lodních pytlů navršených na sebe, které se s vrzáním a skřípěním pohybovaly nevysvětlitelně po peroně, kličkující mezi kufry a samohybnými vozíky. Pouze velice bedlivý pozorovatel by byl v pozadí zjistil dva tlačící skautíky a pod hromadou pytlů statečná kolečka, která se činila, aby na sebe upozornila co největším kraválem.

Rachot byl tak velkolepý, že kolenjdoucí posunovací lokomotiva uznale zahoukala a jednomu staršímu pánovi upadl deštník.

Konečně jsme seděli ve vlaku směr jižní Čechy. Přišel čas se trochu teoreticky připravit.

"Lužnice" - pravil jsem nad mapou, "je řeka s čistou vodou, oplývající rybní. Její tok se klikatí s mírným spádem nejdříve třebonskou rybníčnou pánví, pozůstatkem to třetihorního jezera, takže má i v suchých létech vody dostatek. Aspoň tak praví příručky".

Zamlčel jsem, že naposled před rokem - a mnohokrát předtím - jsme strkali lodě po mírně vlhkém písku. Ale proč brát lidem iluze a znevažovat dobře míněné příručky, že.

Naštěstí nás námořníci stejně neposlouchali, protože Sládkovi právě spadl na hlavu technický pytel a ostatní ho křísili.

Po několika hodinách zpěvu a vyprávění o utopencích jsme dojeli do největšího vodáckého nádraží v Čechách, do Suchdola nad Lužnicí. S napjetím jsme již z vlaku vyhlíželi, zda nás čekají lodě.

Tedy pramičky tam byly.

Zato kanoi jsme nenašli, i když jsme pana přednostu vyzvedli v jeho osobním volnu od včeliček a několikrát s ním přerovnali zhruba stovku lodí, čekajících na své majitele. Věc byla o to záhadnější, že dle železničních záznamů počet lodí na nádraží souhlasil.

Dobrá paní od nákladní pokladny nám poradila, abychom se pozeptali místních skautů, zda by nám nepůjčili loď. Tím pádem jsme se seznámili s vedoucím místního oddílu bratrem Linhartem, který slíbil učinit, co se dá.

Jeho nesmírnou ochotu jsme však nevyužili.

Zjistili jsme, že džentlmeni u ČSD ještě nevyřešili: Když jsme se vrátili na nádraží, očekával nás náčelník stanice pan Baštýř a nabídl se, že nám kanoi půjčí.

Bilance převozu byla tedy radostná: ztratili jsme jednu loď, ale získali dva přátele a navíc měli na čem jet. /Loď jsme měli pojištěnou a pojišťovna po předložení dokladů vyplatila bez řečí plnou částku, to ale až po dvou měsících./

Odvezli jsme tedy lodě, po půl dnu běhání, k řece.

V regulovaném korytu se klikatila po písku stružka vody, dostatečná tak pro pouštění lodiček z borové kůry.

Při zapadajícím slunci jsme postavili první tábor, uvařili letmou večeři a šli spát, poněkud zaraženi.

Příště: Expedice Lužnice -II.
Cesta džunglí

Kapitánská pošta č. 4 - informační oběžník vodních skautů.
Vydává vlastním nákladem HKVS v Praze - pouze pro vnitřní potřebu.

V Praze dne 28. 4. 1970

Název střediska a číslo
obec:

Příhláška na přepravu

dle TR - PTV č. 29a/1968 "6. Pro školní akce ČSD" - zlevněná sazba
č. V - přepravním rejstříkem /K 4 108/.

JUNÁK oddíl - středisko v

Účel akce: výlet, výcvikový zájezd, kulturní zájezd, exkurze

Jméno a adresa vedoucího výpravy:

Průvodce:

Účastníci: 1	8
2	9
3	10
4	11
5	12
6	13
7	14

Celkem; účastníků vedoucích - průvodců.

Cesta tam:

z do vlakem čís.
přes dne

přerušeni ve stanici:
po přerušeni pokračováno vlakem čís. dne

Cesta zpět:

z do vlakem čís.
přes dne

přerušeni ve stanici
po přerušeni pokračováno vlakem čís. dne

..... dne

KAPITÁNSKÁ ZKOUŠKA

=====

doplňk k vůdcovským zkouškám pro činovníky a činovnice vodních skautů a skautek.

I. Všeobecná ustanovení.

1. Účelem zkoušky je zjistit, zda uchazeči jsou schopni samostatně a úspěšně vychovávat svěřenou mládež především z hlediska vodácké teorie a praxe.
2. Kapitánskou zkoušku mohou skládati vodní skauti a skautky, kteří s úspěchem absolvovali vůdcovskou zkoušku.
3. Kapitánskou zkoušku mohou skládati také suchozemští skauti a skautky, kteří absolvovali s úspěchem vůdcovskou zkoušku a lesní školu vodních skautů a skautek.
4. Kandidát postavil nebo spolupracoval na stavbě sportovní lodě libovolného druhu. Předloží zkušební komisi stručný popis postupu práce.
5. Výjimku z podmínek uvedených pod body 2, 3, 4 může poskytnout HKVS na návrh krajského kapitána.
6. Zkoušky se konají vždy na podzim v některém vodáckém středisku - přístavu vodních skautů a skautek v Čechách nebo na Moravě.
Datum a místo stanoví HKVS a bude včas uveřejněno v Kapitánské poště. Uchazeč se písemně přihlásí u FKVS. Kandidáty splňující podmínky vyzve HKVS k účasti na zkouškách nejpozději měsíc předem.

II. Zkušební komise a klasifikace.

1. Na návrh HKVS jmenují náčelnictva chlapeckého a dívčího kmene zkušební komisi na každý rok znovu. Maximální počet členů komise je 7 osob včetně předsedy, který je vždy člen HKVS. Mezi členy musí být rovněž jeden člen chlapeckého a jeden člen dívčího náčelnictva. Ve sporých případech rozhoduje předseda, který má právo veta.
2. Kandidáti jsou oceňováni v jednotlivých oborech prospěl - neprospěl. V komisi se pak rozhodne, jestli uchazeč celkově prospěl. Opakovat zkoušku může kandidát po roce.
3. O průběhu vede předseda komise záznam. Po vykonání zkoušky vydá komise absolventům potvrzení, na jehož podkladě vystaví náčelnictvo chlapeckého nebo dívčího kmene "Kapitánský doplňk k vůdcovskému dekretu". Jeho držitel má právo nosit pod vůdcovským odznakem světlemodrý podklad.

III. Zkušební obory.

1. Teorie

- a/ Rozdíl mezi vodním skautingem a vodáctvím, jeho cíle a skautská výchova aplikovaná na našich vodách.
- b/ Základní rozdíly mezi suchozemským a vodáckým skautským oddílem a zařazení vodních skautů v organizaci Junák.

- c/ Organizace čs. vodáctví v dnešní tělovýchově a hlavní typy sportovních lodí.
- d/ Řeka z hlediska národního hospodářství, významné vodní stavby v ČSSR.
- e/ Činnost oddílu vodních skautů dle ročních období, proč doplňky ke stupňům junácké zdatnosti.
- f/ Důvody nutnosti výcviku ve vodácké technice a různé způsoby zvyšování vodáckých znalostí jako záruka bezpečnosti.
- g/ Příprava a uspořádání junácko-vodáckého závodu s možností převzetí námořních prvků.
- h/ Druhy specializací pro starší vodní skauty. *
- i/ Příroda okolo vody, oběh vody v přírodě, voda jako součást kraje, problém čistoty vod v přírodě.
- j/ Stálé, putovní i kombinované tábory vodních skautů, vodácké výlety - technická a hospodářská příprava a příprava programu.
- k/ Zdravotní péče při vodáckém výcviku, doplňkové sporty, záchrana tonoucích a první pomoc, metodika výcviku plavání.

2. Praxe

- a/ Má splněné vodácké doplňky ke stupňům junácké zdatnosti.
- b/ Cvládá obsazenou loď /s posádkou/ i samostatnou loď v singlu.
- c/ Řídí plavbu více lodí jasnými rozkazy z břehu nebo z jedné lodě.
- d/ Předvede plachtění na nejjednodušší plachetnici.
- e/ Předvede záchranu převrácených a zatopených lodí za pomoci posádky.
- f/ Na dané téma z vodáckého oboru promluví bez přípravy min. 5 minut.

Schváleno HV VŠ dne 20. 10. 1969

Schváleno NDK dne 12. 11. 1969
čj. 55 1/NDK-69

Schváleno MCHT dne 14. 9. 1970
čj. 125-VZ-57/70-10...